

Himne krilatog dječaka

Kakav je to svijet satkan od izmišljene jave, od dječije mašte i nevinih snova?

Poezija velikana crnogorske poezije za djecu nam daje odgovore na mnoga pitanja, ne samo dječija, već i na pitanja koja odrasli postavljaju a tiču se djece. Dijete je u pjesmama čika Dragana čovjek važan, ono je učesnik, svjedok, vršilac i izvršilac snova, pripovjedač i mali filozof okružen neshvatljivim čudima. Nerazumljive zakonitosti sa kojima se dijete susreće prilikom odrastanja – sudar sa zakonima odraslih i nametnute norme – kome sve to služi i čemu? Jedinu zakon koji vrijedi i kojemu se treba bezuslovno predati je zakon sreće za svako dijete. Dragan Radulović je u svojim pjesmama za djecu uspio dohvatiti mnoga srca, a procvjetale živote malih postaviti na vrhu liste briga kojima se moraju baviti odrasli – oni koji su nekada bili djeca. Svako poetsko ostvarenje Radulovića je himna djetetu, njegovim htjenjima, unutrašnjim bitkama koje se liječe i izliječe dobrotom, osmijehom i saosjećanjem pjesnika. Što je potrebno za bezbrižno djetinjstvo – pokazati put djetetu a to je, prema mišljenju pjesnika, najzahtjevniji i najodgovorniji posao.

Nekoliko je tematskih krugova u poeziji Dragana Radulovića. Neke od tema koje su vidljive pažljivom čitaocu su: porodica, položaj djeteta u društvu, iz dječije perspektive sagledani roditelji, prve ljubavi, rat kao mač u srcu djeteta. Sjaj u dječijem oku može činiti čuda, može odagnati brige i pritiskute, sakrivene patnje. Lirski subjekat (dijete) često vapi za razumijevanjem svijeta a pjesnik traži poštovanje za dječije brige, bolove, patnje. I Andrić je primijetio: Mali ljudi koje mi zovemo „deca“ imaju svoje velike bolove i duge patnje, koji posle kao mudri i odrasli ljudi zaboravljaju. Upravo, gube ih iz vida. A kad bismo mogli da se spustimo natrag u detinjstvo, kao u klupu osnovne škole iz koje smo davno izašli, mi bismo ih opet ugledali. Tamo dole, pod tim uglom, ti bolovi i patnje žive i dalje i postoje kao svaka stvarnost.

Malo je potrebno djetetu za sreću, misli u stihovima Dragan Radulović: Sunca mu samo treba, mira, da mirno sanja, pa zagrljaj do neba osmijeh do cvjetanja...

Iako ovjenčan Zmajevom i Trinaestojulskom nagradom, kao i mnogim priznanjima za njegov književni i televizijski rad, pjesnik je skromno, mir-

PJESNIK NIKADA NIJE KRIO DJEČAKA U SEBI, I UVIJEK GA JE, A POSEBNO PRILIKOM PISANJA PJESAMA, PUŠTAO DA GOVORI UMJESTO ODRASLOG DRAGANA I DA SVE SVOJE DJEČIJE BRIGE PRENESE NA PAPIR. IGRA PISANJA, STIHOVA, SA SAMIM SOBOM I IGRA SA SVIJETOM IZVAN PJESNIKA JOŠ UVIJEK TRAJE.

PIŠE: MAJA GRGUROVIĆ

Dragan Radulović

Pjesnikova posveta u ljetopisu OŠ Njegoš

no i nečujno gazio po crnogorskom tlu, sa mnogo razumijevanja za najmlađe, mnogo ljubavi i topline koju je ispoljavao na svakom koraku, a njegove pjesme odišu dobrotom i milosrdem. Kao dječije oružje protiv okrutnosti svijeta, svakodnevno je koristio osmijeh i preporučivao ga svima. Radulović poziva na dobro i vjeruje u onog koji ga proriče, baš kao i Desanka Maksimović u svojoj pjesmi Nad knjigom bajki. Pjesnik je apostol, vizionar, čudenje, dječiji prijatelj među odrasli-

ma. Njegova poezija je podjednako moralistička i vaspitna, koliko čista dječija.

U svojoj zbirci pjesama Hoću kući, Radulović je dao prikaz njegove porodice kroz svakodnevne situacije jednog dječaka, koji motri na svoje roditelje, brata, ujaka, tetku, strica. Retrospektivni način u poeziji primjenjuje pjesnik onda kada stihovima oslikava porodičnu atmosferu a najljepši je susret sa dječakom u njemu: Djetinjstvo smo k'o česmu odvili pa se napili, pa

sve pjesmu po pjesmu dok smo okrilatili. Negdje iza oblaka, gdje dani posebno sjaje, sretoh sebe dječaka i još nam igra traje...

Pjesnik nikada nije sakrio dječaka u sebi, i uvijek ga je, a posebno prilikom pisanja pjesama, puštao da govori umjesto odraslog Dragana i da sve svoje dječije brige prenese na papir. Igra pisanja, stihova, sa samim sobom i igra sa svijetom izvan pjesnika još uvijek traje.

Poseban ciklus pjesama u zbirci Okrpljene cipelice imaju, čini se, povlašćeno mjesto u poeziji Dragana Radulovića. Te okrpljene cipelice imaju prizvuk davnog vremena u nemaštini, kada je lirski subjekat nosio bratovo odijelo, pet brojeva veće, ali, kako se patnjama mudrost stiče, došao je do životnih lekcija što su: ljepota, dobrota, strah, život, ljubav, mržnja, mrak, mir. Za pjesnika su dječiji pjesnici radoznalci koji imaju u oku fenjer i svitac i koji su satkani od srca, jednog velikog srca koje govori, mašta, čita, piše, osjeća, gleda i vidi. A djeca, ti ljudi važni, oni su suncokreti kojima je potrebna pažnja, da

MALI VELIKI

Dragan Radulović rođen je 1. maja 1951. u Nikšiću, a preminuo 7. februara 2002. u Podgorici. Pisao je poeziju za djecu, uređivao televizijske emisije za najmlađe, list „Slovo“, organizovao muzičke i književne festivale za djecu i omladinu... Osim književnim i televizijskim radom, bavio se fotografijom i slikarstvom. „Strmoglavci“, „Nijesmo odavde“, „Okrpljene cipelice“, „Planeta djeteta“, „Nemoj ovo nikom reći“, „Šta ćemo s nama“, „Krilati dječaci“, „Lep-tir na asfaltu“, „Hoću kući“, „E baš neću“, „Dječak sa zelenim krilima“, samo su neke od mnoštva objavljenih knjiga čuvenog pjesnika. Njegove dokumentarne emisije za djecu „Velike nevolje malog Borisa“, „Ljubica ljubičica“, „Gorki slatkiši“, „Kolijevka“, i brojne druge priče iz ciklusa „Mali veliki“, nagrađene su kako domaćim, tako i međunarodnim priznanjima. Najznačajnije nagrade koje su mu dodijeljene su Zmajeva za izuzetan stvaralački doprinos savremenom izrazu u književnosti za djecu, 1992., Trinaestojulska nagrada za najveće domete u oblasti kulture i umjetnosti, 1993., 18. septembar, Nagrada oslobođenja Nikšića za vanredno zalaganje i postignute rezultate u oblasti književnog stvaralaštva, Ratkovićeve nagrada, 19. Decembar, Nagrada oslobođenja Titograda za najbolje ostvarenje iz oblasti umjetnosti, 1988. godine. Nagrada UNICEF-a dodijeljena mu je 1996.

ostanu zauvijek okrenuti suncu! Dječaci i djevojčice u Radulovićevoj pjesmi Donesi nam Djeda Mraze, skromni, bučni u svojim htjenjima ne traže mnogo, ne traže ništa što se kupuje, već što se daruje: Donesi nam Djeda Mraze, vremena što više, više, da nas više tate paze od posla se polomiše... Donesi nam Djeda Mraze, malo lakše dačke torbe, da se ljudi vole, paze, zaborave mržnju, borbe...

U današnjem vremenu, poezija Dragana Radulovića ostaje kao luča da svijetli u svakom od nas, da nam obasjava put i uči nas da zahtijevamo razumijevanje, poštovanje i univerzalno dobro, od nas samih i od drugih oko nas. Svijet koji ne počiva na ljubavi je unaprijed izgubljen.

Tako je mislio i pisao naš pjesnik...